

Conselleria d'Educació, Cultura i Esport

DECRET 69/2013, de 7 de juny, del Consell, pel qual es declara Bé d'Interès Cultural, amb categoria de Conjunt Històric, el Baluard i Recinte Renaixentista de la Vila d'Altea. [2013/6169]

L'article 49.1.5a de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana estableix la competència exclusiva de la Generalitat en matèria de «patrimoni històric, artístic, monumental, arquitectònic, arqueològic i científic, sense perjudici del que disposa el número 28 de l'apartat 1 de l'article 149 de la Constitució Espanyola». Així mateix, l'article 26.2 de Llei 4/1998, d'11 de juny, de la Generalitat, del Patrimoni Cultural Valencià, disposa que la declaració d'un Bé d'Interès Cultural es farà per decret del Consell, a proposta de la conselleria competent en matèria de cultura. Tot això sense perjudici de les competències que l'article 6 de la Llei 16/1985, de 25 de juny, del Patrimoni Històric Espanyol, reserva a l'Administració General de l'Estat.

Mitjançant la Resolució de 21 de febrer de 2012 de la Conselleria de Turisme, Cultura i Esport, es va acordar incoar l'expedient per a la declaració de Bé d'Interès Cultural, amb la categoria de Conjunt Històric, a favor del Baluard i Recinte Renaixentista de la Vila d'Altea, al terme municipal d'Altea, i es va sotmetre simultàniament l'expedient incoat a tràmit d'informació pública.

En l'expedient consta l'informe favorable a la declaració com a Bé d'Interès Cultural, amb la categoria de Conjunt Històric, de la Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Carles de València i del Consell Valencià de Cultura, tal com exigeix l'article 27.5 de la Llei 4/1998, d'11 de juny, de la Generalitat, del Patrimoni Cultural Valencià.

Així mateix, s'han demanat a les conselleries afectades els informes exigits per l'article 43 de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, de la Generalitat, del Consell.

En virtut de tot això, i d'acord amb el que estableix la normativa indicada, a proposta de la consellera d'Educació, Cultura i Esport, i amb la deliberació prèvia del Consell en la reunió del dia 7 de juny de 2013,

DECRETE

Article 1. Objecte

Este decret té per objecte declarar Bé d'Interès Cultural, amb categoria de Conjunt Històric, el Baluard i Recinte Renaixentista de la Vila d'Altea, al terme municipal d'Altea, descriure'l, determinar els valors que justifiquen que es declare com a Bé d'Interès Cultural, establir la normativa de protecció d'este en l'articulat que a continuació es transcriu, delimitant-lo literalment i gràficament (annexos I i II), individualitzar els béns d'interès cultural que hi ha dins del perímetre, i indicar els béns immobles que són mereixedors de ser reconeguts com a Béns de Rellevància Local a l'efecte de ser inscrits en la Secció Segona de l'Inventari General del Patrimoni Cultural Valencià.

Article 2. Règim general d'intervencions en el Conjunt Històric i excepcions

De conformitat amb el que disposa l'article 35 de la Llei 4/1998, d'11 de juny, de la Generalitat, del Patrimoni Cultural Valencià, fins que s'aprove o es convalide definitivament el corresponent pla especial de protecció o el document urbanístic assimilable, qualsevol actuació de transcendència patrimonial que pretenga realitzar-se en l'àmbit necessitarà, abans de la concessió de la llicència municipal, quan siga preceptiva, o del dictat de l'acte administratiu d'aprovació corresponent, l'autorització de la conselleria competent en matèria de cultura. Esta autorització s'emetrà d'acord amb la normativa provisional establida en este decret, i en defecte d'esta, d'acord amb els criteris d'aplicació directa continguts en els articles 38 i 39 de l'esmentada llei.

Totes les intervencions requeriran, per a l'autorització patrimonial, la definició precisa del seu abast, amb la documentació tècnica que per la seua especificitat els corresponga, i amb la ubicació parcel·l·lària i el

Consellería de Educación, Cultura y Deporte

DECRETO 69/2013, de 7 de junio, del Consell, por el que se declara Bien de Interés Cultural, con categoría de Conjunto Histórico, el Baluarte y Recinto Renacentista de la Villa de Altea. [2013/6169]

El artículo 49.1.5.ª del Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana establece la competencia exclusiva de la Generalitat en materia de «patrimonio histórico, artístico, monumental, arquitectónico arqueológico y científico, sin perjuicio de lo que dispone el número 28 del apartado 1 del artículo 149 de la Constitución Española». Asimismo, el artículo 26.2 de Ley 4/1998, de 11 de junio, de la Generalitat, del Patrimonio Cultural Valenciano, dispone que la declaración de un Bien de Interés Cultural se hará mediante decreto del Consell, a propuesta de la conselleria competente en materia de cultura. Todo ello sin perjuicio de las competencias que el artículo 6 de la Ley 16/1985, de 25 de junio, del Patrimonio Histórico Español, reserva a la Administración General del Estado.

Mediante Resolución de 21 de febrero de 2012, de la Conselleria de Turismo, Cultura y Deporte, se incoó el expediente para la declaración de Bien de Interés Cultural, con la categoría de Conjunto Histórico, a favor del Baluarte y Recinto Renacentista de la Villa de Altea, en el término municipal de Altea, sometiéndose simultáneamente el expediente incoado a trámite de información pública.

Consta en el expediente el informe favorable a la declaración como Bien de Interés Cultural, con la categoría de Conjunto Histórico, de la Real Academia de Bellas Artes de San Carlos de Valencia y del Consell Valencià de Cultura, tal y como exige el artículo 27.5 de la Ley 4/1998, de 11 de junio, de la Generalitat, del Patrimonio Cultural Valenciano.

Asimismo, se han recabado a las consellerias afectadas los informes exigidos por el artículo 43 de la Ley 5/1983, de 30 de diciembre, de la Generalitat, del Consell.

En virtud de lo expuesto y de acuerdo con lo establecido en la normativa referenciada, a propuesta de la consellera de Educación, Cultura y Deporte, y previa deliberación del Consell en la reunión del día 7 de junio de 2013,

DECRETO

Artículo 1. Objeto

El presente decreto tiene por objeto declarar Bien de Interés Cultural, con la categoría de Conjunto Histórico, el Baluarte y Recinto Renacentista de la Villa de Altea, en el término municipal de Altea, describir el mismo, determinar los valores que justifican su declaración como Bien de Interés Cultural, establecer la normativa de protección del mismo en el articulado que a continuación se transcribe, delimitándolo literal y gráficamente (anexos I y II), individualizar los Bienes de Interés Cultural que existen dentro del perímetro y señalar los bienes inmuebles que son merecedores de reconocimiento como Bienes de Relevancia Local a los efectos de su inscripción en la Sección Segunda del Inventario General del Patrimonio Cultural Valenciano.

Artículo 2. Régimen general de intervenciones en el Conjunto Histórico y excepciones

De conformidad con lo dispuesto en el artículo 35 de la Ley 4/1998, de 11 de junio, de la Generalitat, del Patrimonio Cultural Valenciano, hasta la aprobación o convalidación definitiva del correspondiente plan especial de protección o documento urbanístico asimilable, cualesquiera actuaciones de transcendencia patrimonial que pretendan realizarse en el ámbito, precisarán, previamente a la concesión de licencia municipal, cuando fuere preceptiva, o al dictado del acto administrativo de aprobación correspondiente, la autorización de la conselleria competente en materia de cultura. Dicha autorización se emitirá de acuerdo con la normativa provisional establecida en el presente decreto y, en su defecto, conforme a los criterios de aplicación directa contenidos en los artículos 38 y 39 de la citada ley.

Todas las intervenciones requerirán, para su autorización patrimonial, la definición precisa de su alcance, con la documentación técnica que por su especificidad les corresponda, y con la ubicación parcelaria

suport fotogràfic que permeten constatar la situació de partida i la seua transcendència patrimonial.

Este últim aspecte serà avaluat per un tècnic municipal en un informe motivat a partir del qual l'Ajuntament podrà derivar la innecessarietat d'autorització prèvia en actuacions que se situen fora d'este marc protector per falta de transcendència patrimonial, com seria el cas de les obres i instal·lacions que, sense afectar la seua percepció exterior, estiguen dirigides a la correcta conservació, bon ús i habitabilitat interior d'immobles que no tinguen reconeixement individualitzat de bé d'interés cultural o de bé de rellevància local, i que no afecten elements expressament protegits en este decret. S'exceptuen també en estos immobles les actuacions realitzades en les seues envolupants exteriors que es limiten a la conservació, reposició i manteniment d'elements preexistents de caràcter propi i que no siguen incompatibles amb el que disposa esta normativa.

En les actuacions que es qualifiquen com a patrimonialment intrascendents, l'Ajuntament comunicarà a la conselleria competent en matèria de cultura, en el termini de 10 dies, la concessió de llicència o d'aprovació municipal, i adjuntarà, com a mínim, l'informe tècnic que es menciona en el paràgraf anterior, un pla d'ubicació i el suport fotogràfic amb què s'acredita la situació de partida i la falta de transcendència patrimonial.

Article 3. Obligatorietat de redactar el Pla Especial de Protecció

L'article anterior regirà transitòriament fins que es proveïska el preceptiu Pla Especial de Protecció o el document urbanístic assimilable, i este tinga validació patrimonial, d'acord amb el que estableix l'article 34.2 de la Llei 4/1998, d'11 de juny, de la Generalitat, del Patrimoni Cultural Valencià.

Vistos els aspectes concurrents del Pla Especial de Reforma Interior d'Altea, publicat en el *Butlletí Oficial de la Província d'Alacant* número 99, de 4 de maig de 1992, (d'ara en avant PERI), que afecta este àmbit, aquell mantindrà la seua aplicació, també amb caràcter provisional, en tot allò que complementa sense contradiccions el que disposa esta normativa.

Article 4. Béns de Rellevància Local

El règim d'intervencions en el bé indicat en este decret amb el reconeixement explícit i individualitzat de Bé de Rellevància Local, amb la categoria de Monument d'Interés Local, l'església parroquial de la Mare de Déu del Consol, garantirà la protecció integral dels valors ressenyats com a significatius dels quals es deriva el seu reconeixement, de conformitat amb el que estableix l'article 50 de la Llei 4/1998, d'11 de juny, de la Generalitat, del Patrimoni Cultural Valencià. Això sense perjudici de l'obligació municipal d'adaptar el contingut del seu Catàleg de Béns i Espais Protegits, a l'efecte d'incloure-hi este immoble amb esta tipificació expressa de Bé de Rellevància Local, amb la categoria de Monument d'Interés Local, i dispensar-li protecció en consonància amb els valors detectats. Fins a eixe moment, queda subjecta al règim d'intervenció establert en l'article 10 del Decret 62/2011, de 20 de maig, del Consell, pel qual es regula el procediment de declaració i el règim de protecció dels Béns de Rellevància Local. És d'aplicació a les actuacions que es realitzen en l'esmentat Bé de Rellevància Local el que disposen els articles 35.4 i 50.6 de la Llei 4/1998, d'11 de juny, de la Generalitat, del Patrimoni Cultural Valencià.

Article 5. Preservació de la silueta paisatgística i de la imatge arquitectònica

Totes les actuacions que puguen tindre incidència sobre la correcta percepció i la dignitat en l'apreciació de l'escena o del paisatge urbà dels monuments, el seu entorn i el conjunt en general, com seria el cas de l'afecció dels espais lliures per actuacions de reurbanització, enjardinament o arbratge, provisió de mobiliari urbà, assignació d'ús i ocupacions de la via pública, etc., o com podria ser-ho també l'afecció de la imatge arquitectònica de les edificacions per tractament de color, implantació de rètols o altres elements semblants, hauran de sotmetre's a l'autorització de la conselleria competent en matèria de cultura.

El paviment dels vials públics serà d'empedrat (paviment de cudsols existent).

y el apoyo fotográfico que permita constatar la situación de partida y su transcendencia patrimonial.

Este último aspecto será evaluado por el técnico municipal de cuyo informe motivado el Ayuntamiento podrá derivar la no necesidad de autorización previa en actuaciones que se sitúen fuera del presente marco protector por falta de transcendencia patrimonial, como sería el caso de las obras e instalaciones que sin afectar a su percepción exterior vayan dirigidas a la correcta conservación, buen uso y habitabilidad interior de inmuebles que no tengan reconocimiento individualizado de bien de interés cultural o bien de relevancia local, y que no afecten a elementos expresamente protegidos en el presente decreto. En dichos inmuebles también quedarían exceptuadas las actuaciones en su envolvente exterior que se limiten a la conservación, reposición y mantenimiento de elementos preexistentes de carácter propio, que no resulten incompatibles con lo dispuesto en la presente normativa.

En las actuaciones que así se califiquen como patrimonialmente intrascendentes, el Ayuntamiento comunicará a la conselleria competente en materia de cultura, en el plazo de 10 días, la concesión de licencia o aprobación municipal, adjuntando como mínimo el informe técnico que se menciona en el párrafo anterior, un plano de ubicación y el apoyo fotográfico con que se acredita la situación de partida y dicha falta de transcendencia patrimonial.

Artículo 3. Obligatoriedad de redactar el Plan Especial de Protección

El artículo anterior regirá transitoriamente hasta que se provea el preceptivo Plan Especial de Protección o documento urbanístico asimilable y este alcance validación patrimonial, de acuerdo con lo establecido en el artículo 34.2 de la Ley 4/1998, de 11 de junio, de la Generalitat, del Patrimonio Cultural Valenciano.

Vistos los aspectos concurrentes del Plan Especial de Reforma Interior de Altea, publicado en el *Boletín Oficial de la Provincia de Alicante* número 99, de 4 de mayo de 1992 (en adelante PERI), que afecta al presente ámbito, este mantendrá su aplicación, también con carácter provisional, en todo aquello que complementa sin contradicciones lo dispuesto en la presente normativa.

Artículo 4. Bienes de Relevancia Local

El régimen de intervenciones en el bien señalado en el presente decreto con el reconocimiento explícito e individualizado de Bien de Relevancia Local, con la categoría de Monumento de Interés Local, la iglesia parroquial de la Virgen del Consuelo, garantizará la protección integral de los valores reseñados como significativos de los que se deriva su reconocimiento, de conformidad con lo que establece el artículo 50 de la Ley 4/1998, de 11 de junio, de la Generalitat, del Patrimonio Cultural Valenciano. Ello sin perjuicio de la obligación municipal de adaptar el contenido de su Catálogo de Bienes y Espacios Protegidos, a los efectos de incluir este inmueble en el mismo con esta tipificación expresa de Bien de Relevancia Local, con la categoría de Monumento de Interés Local, dispensándole protección en consonancia con los valores detectados. Hasta ese momento queda sujeta al régimen de intervención establecido en el artículo 10 del Decreto 62/2011, de 20 de mayo, del Consell, por el que se regula el procedimiento de declaración y el régimen de protección de los Bienes de Relevancia Local. Resultará de aplicación a las actuaciones que se realicen en dicho Bien de Relevancia Local lo dispuesto en los artículos 35.4 y 50.6 de la Ley 4/1998, de 11 de junio, de la Generalitat, del Patrimonio Cultural Valenciano.

Artículo 5. Preservación de la silueta paisajística y de la imagen arquitectónica

Todas las actuaciones que puedan tener incidencia sobre la correcta percepción y la dignidad en el aprecio de la escena o paisaje urbano de los monumentos, su entorno y el conjunto en general, como sería el caso de la afección de los espacios libres por actuaciones de reurbanización, ajardinamiento o arbolado, provisión de mobiliario urbano, asignación de uso y ocupaciones de la vía pública, etc., o como podría serlo también la afección de la imagen arquitectónica de las edificaciones por tratamiento de color, implantación de rótulos, u otros elementos similares, deberán someterse a autorización de la conselleria competente en materia de cultura.

El pavimento de los viales públicos será de enmostrillado (pavimento de cantos rodados existente).

Queda proscriu la introducció d'anuncis o de publicitat exterior (excepte els cartells informatius dels noms i de les activitats dels edificis) que, en qualsevol de les seues acepcions, irrompa en l'esmentada escena urbana, excepte la d'activitats culturals o esdeveniments festius que, de manera ocasional, reversible i per temps limitat, sol·licite i obtinga autorització expressa.

D'acord amb allò que s'ha advertit en l'últim paràgraf de l'article 3 d'este decret, les determinacions que estableix detalladament el PERI en els articles 39 i 40 de les seues ordenances reguladores es consideraran d'aplicació transitòria, integrades en esta norma, en concurrència amb la finalitat protectora expressada ací.

Article 6. Criteris d'intervenció de la parcel·lació i edificacions

1. Es mantindrà la parcel·lació històrica.

2. Es mantindran les alineacions històriques de l'edificació conservades fins a l'actualitat i s'haurà de procurar la recuperació, en la mesura que siga possible, d'aquelles que s'hagen vist alterades en localitzacions d'especial sensibilitat patrimonial, com pot ser el cas de l'alineació en el front sud de la plaça de l'Església. A este efecte, el futur planejament patrimonial haurà d'estudiar esta casuística i proposar alternatives concretes que compatibilitzen els distints interessos públics en joc i contribuïsquen a la restitució dels valors afectats al seu dia. Es prohibeixen reculades de l'edificació i patis a fatxada, excepte els ja existents.

3. Els edificis tradicionals del conjunt, pel seu alt valor ambiental i testimonial d'una arquitectura i una tipologia que el caracteritza, hauran de mantindre les fatxades visibles des de la via pública encara que estes recaiguen a patis interiors, preservant i restaurant els seus caràcters originaris. També hauran de ser mantinguts els elements arquitectònics com ara voltes, arcs, aljubs i forns tradicionals que es troben en l'interior dels edificis del conjunt. Les intervencions en coberta s'atindran a la regulació del subapartat 9 d'este article.

4. Els edificis ubicats al carrer de Salamanca, números 1, 3 i 5, i al carrer Fondo, número 8, i el situat en el carrer de la Concepció, número 5, pel seu interès arquitectònic i històric, gaudiran de protecció integral de la seua estructuració bàsica i dels seus elements arquitectònics i decoratius.

5. La fatxada de la Casa Cervantes, ubicada al carrer de Santa Bàrbara, número 8, gaudirà de protecció integral.

6. La antiga Casa de les Torres, o Casa Martínez, que es trobava al carrer de Santa Bàrbara i que va ser derrocada recentment, haurà de reconstruir-se en la seua envolupant exterior d'acord amb la seua materialitat original, ja que formava part del paisatge i es manté en la memòria col·lectiva d'Altea.

7. El nombre de plantes dels edificis se subjectarà transitòriament al que estableix l'actual Pla Especial de Reforma Interior d'Altea, amb l'excepció de les parcel·les següents:

– Parcel·la núm. 08 de l'illa 69668, que no podrà modificar la seua envolupant volumètrica, sense perjudici del que disposa l'article 7 d'esta normativa referent a les parts posteriors dels edificis que donen al carrer Major.

– Parcel·la núm. 05 de l'illa 60622, que només podrà arribar a un total de tres plantes.

– Parcel·la núm. 05 de l'illa 69663, que només es permet elevar una planta.

– Parcel·la núm. 19 de l'illa 68652, que no podrà modificar la seua envolupant volumètrica.

En la resta de parcel·les no regulades pel Pla Especial de Reforma Interior d'Altea es mantindran el volum i l'alçària reguladora de l'edifici existent, i en la parcel·la núm. 02 de l'illa 68670 es podran edificar tres plantes amb l'alçària reguladora de cornisa de l'edifici limitrof.

8. L'alçària reguladora, definida segons el Reglament de Zones d'Ordenació Urbanística de la Comunitat Valenciana, serà la mateixa de l'edifici actualment existent en els edificis anteriors al 1940 i que posseïsquen el nombre màxim de plantes permès pel Pla Especial de Reforma Interior d'Altea, abans mencionat. Per a la resta de noves edificacions o sobreelevacions de les existents, no se sobrepassaran els 7,30 m per a tres plantes (planta baixa, planta primera i cambra) i 5,40 m per a dos plantes, en qualsevol de les seues dos fatxades, mesurats des de l'alineació del carrer de cota inferior en el punt mitjà de la fatxada. No

Queda proscriu la introducció d'anuncis o publicitat exterior (salvo los carteles informativos de los nombres y las actividades de los edificios) que, en cualquiera de sus acepciones, irrompa en dicha escena urbana, salvo la de actividades culturales o eventos festivos que, de manera ocasional, reversible y por tiempo limitado solicite y obtenga autorización expresa.

Conforme a lo advertido en el último párrafo del artículo 3 del presente decreto, las determinaciones que en detalle establece el PERI en los artículos 39 y 40 de sus ordenanzas reguladoras se considerarán de aplicación transitoria, integradas en la presente norma, en su concurrencia con la finalidad protectora aquí expresada.

Artículo 6. Criterios de intervención de la parcelación y edificaciones

1. Se mantendrá la parcelación histórica.

2. Serán mantenidas las alineaciones históricas de la edificación conservadas hasta la actualidad y se deberá procurar la recuperación, en la medida de lo posible, de aquellas que se hayan visto alteradas en localizaciones de especial sensibilidad patrimonial, como sería el caso de la alineación en el frente sur de la plaza de la Iglesia. A tal efecto, el futuro planeamiento patrimonial habrá de estudiar esta casuística y proponer alternativas concretas que, compatibilizando los distintos intereses públicos en juego, contribuyan a la restitución de los valores en su día afectados. Se prohíben retranqueos y patios a fachada, salvo los ya existentes.

3. Los edificios tradicionales del conjunto, por su alto valor ambiental y testimonial de una arquitectura y tipología que caracteriza al mismo, deberán mantener las fachadas visibles desde la vía pública aunque estas recaigan a patios interiores, preservando y restaurando los caracteres originarios de las mismas. También deberán ser mantenidos los elementos arquitectónicos tales como bóvedas, arcos, aljibes, hornos tradicionales que se encuentren en el interior de los edificios del conjunto. Las intervenciones en cubierta se atenderán a lo regulado en el apartado 9 de este artículo.

4. Los edificios sitos en la calle Salamanca números 1, 3 y 5 y en la calle Honda número 8, y el situado en la calle Concepción, número 5, por su interès arquitectónico e histórico, gozarán de protección integral de su estructuración básica y de sus elementos arquitectónicos y decorativos.

5. La fachada de la Casa Cervantes, sita en la calle Santa Bárbara, número 8, gozará de protección integral.

6. La antigua Casa de las Torres o Casa Martínez, que se encontraba en la calle Santa Bárbara y que fue recientemente demolida, deberá reconstruirse en su envolvente exterior conforme a su materialidad original, ya que formaba parte del paisaje y se mantiene en la memoria colectiva de Altea.

7. El número de plantas de los edificios se sujetará transitoriamente al establecido en el actual Plan Especial de Reforma Interior de Altea, con la excepción de las siguientes parcelas:

– Parcela núm. 08 de la manzana 69668, que no podrá modificar su envolvente volumétrica, sin perjuicio de lo dispuesto en el artículo 7 de esta normativa, referente a las traseras de los edificios recayentes a la calle Mayor.

– Parcela núm. 05 de la manzana 60622 que solo podrá alcanzar un total de tres plantas.

– Parcela núm. 05 de la manzana 69663 solo se permite elevar una planta.

– Parcela núm. 19 de la manzana 68652 no podrá modificar su envolvente volumétrica.

En el resto de parcelas no reguladas por dicho Plan Especial de Reforma Interior de Altea citado se mantendrán el volumen y la altura reguladora del edificio existente y en la parcela núm. 02 de la manzana 68670 se podrán edificar tres plantas con la altura reguladora de cornisa del edificio colindante.

8. La altura reguladora, definida según el Reglamento de Zonas de Ordenación Urbanística de la Comunitat Valenciana, será la misma del edificio actualmente existente en los edificios anteriores a 1940 y que posean el número máximo de plantas permitido por el Plan Especial de Reforma Interior de Altea citado. Para el resto de nuevas edificaciones o sobreelevaciones de las existentes no se sobrepassará los 7,30 m para tres plantas (planta baja, planta primera y cambra) y 5,40 m para dos plantas, en cualquiera de sus dos fachadas, medidos desde la alineación de la calle de cota inferior en el punto medio de la fachada. No se permiten

es permeten semisoterranis. La cota de paviment de planta baixa serà igual o inferior a 19 cm respecte a la cota de carrer en el punt mitjà de la fatxada.

9. D'acord amb la tipologia tradicional d'Altea, les cobertes del cos principal d'edificació, és a dir, les que tanquen sobre els murs de càrrega l'última planta de l'immoble, seran de dos vessants de teula corba d'argila blanca. Cautelament, sense detriment que un estudi particularitzat del futur planejament patrimonial pugja justificar hipotèticament causes d'excepcionalitat o inferir la compatibilitat, segons casuística i àmbits, d'altres solucions de coberta conseqüents amb la tipologia estructural constructiva de les edificacions i pautades de manera harmònica amb la morfologia i escena urbanes, es prendrà com a referència reguladora per a cada parcel·la les cobertes originals de l'immoble mateix, si n'hi ha o si estan documentades, i en defecte d'això, com a referència nodal, els paràmetres dominants quant a línia, ubicació i alçària relativa de careners, i quant a tipologia i pendent de vessants, aquelles cobertes tradicionals existents o documentades de la seua mateixa illa que responguen a disposicions muràries afins. Amb caràcter subsidiari, davant de la hipotètica absència de referències plausibles, el pendent dels faldons oscil·larà entre el 30 % i el 35 %, i l'alçària màxima del carener serà d'1,80 m respecte de la cornisa. Per contra, en cas de promoure's la reconstrucció del baluard al costat de l'antic castell desaparegut, la coberta serà plana, tal com correspon a este tipus d'arquitectura defensiva.

10. Les noves edificacions i les sobreelevacions o altres intervencions sobre les ja existents s'adequaran amb caràcter estètic a la tipologia i als acabats tradicionals d'Altea. Les fatxades visibles des de la via pública, encara que recaiguen a patis interiors, atendran les següents disposicions, complementades transitòriament amb les expressades en els articles 29 a 38 de les ordenances reguladores de l'actual PERI sempre que el seu detall siga concurrent amb el que s'establix aquí:

a) Ràfols de rajola massissa manual amb les formes tradicionals, o bé en fusta tradicional, en el cas de la Casa Cervantes, o bé els dels edificis adossats a la muralla.

b) Buits de fatxada de proporció vertical, amb la possible excepció de la cambra segons la tipologia compositiva del municipi.

c) Balcons de barana metàl·lica, amb volades de pedra calcària o estructura de ferro, una amplària màxima de vol de 35 cm, 15 cm de cantell i una longitud màxima d'1,80 m. Es prohibeixen els miradors. Les reixes tradicionals de les fatxades es mantindran especialment.

d) Els tancaments seran de fusta per a tots els buits exteriors i estan prohibides les persianes excepte les persianetes tradicionals enrotllables o mallorquines.

e) Els materials de fatxada seran arrebossats de morter de calç o mixtos amb acabats emblanquinats, i es conservaran visibles els elements de carreu, pedra tallada, que hi haja, però no la maçoneria en murs d'edificis el caràcter vist de la qual no siga originari. Es permeten els colors blavet i almagra en els muntants de les finestres.

11. L'ús adscrit a esta zona serà el residencial. S'admetran altres usos sempre que mostren compatibilitat amb les arquitectures tradicionals de la zona i la salvaguarda del predomini de l'esmentat caràcter residencial. Correspondrà al futur planejament patrimonial detallar una regulació que articule degudament el que s'ha establert aquí.

12. L'adarb o pas de guàrdia de les muralles que es conserva en les illes cadastrals 69688, 70676 i 69664, tant en la fatxada com en l'interior dels edificis tradicionals, s'haurà de mantindre amb les seues característiques originals. Les voltes que es conserven en els edificis situats en el carrer de Santa Bàrbara, números 2 i 4 (illa 69665), hauran de ser especialment conservades.

Article 7. Construccions fora d'ordenació

Es consideren fora d'ordenació les parts o els elements dels edificis que diferisquen del que preceptua esta normativa, entre els quals els de més transcendència tipològica són les volades tancades, les terrasses i la resta d'elements exteriors impropis de l'arquitectura tradicional d'Altea. Així mateix, els cossos construïts adossats a la muralla de les parcel·les existents en l'illa cadastral número 69.668 que no formen part de l'edificació principal, entesa com la delimitada pels tancaments muraris que es forgen i cobrixen en la planta alta de l'immoble –igualmente en l'illa número 69665–, es consideren fora d'ordenació en, almenys, 5 metres comptats des de l'alineació extramurs del llenç defensiu. Estes dos

semisótanos. La cota de pavimento de planta baixa serà igual o inferior a 19 cm respecto a la cota de calle en el punto medio de la fachada.

9. De acuerdo con la tipología tradicional de Altea, las cubiertas del cuerpo principal de edificación, es decir, las que cierran sobre los muros de carga la última planta del inmueble, serán a dos aguas de teja curva de arcilla blanca. Cautelamente, sin menoscabo de que un estudio particularizado del futuro planeamiento patrimonial pudiera hipotéticamente justificar causas de excepcionalidad, o colegir la compatibilidad, según casuística y ámbitos, de otras soluciones de cubierta consecuentes con la tipología estructural constructiva de las edificaciones y pautadas de manera armónica con la morfología y escena urbanas, se tomará como referencia reguladora para cada parcela las cubiertas originales del propio inmueble si existiesen o estuvieran documentadas, y en su defecto, como referencia nodal, los parámetros dominantes en cuanto línea, ubicación y altura relativa de cumbres, y en cuanto tipología y pendiente de vertientes, de aquellas cubiertas tradicionales existentes o documentadas de su misma manzana que respondan a disposiciones murarias afines. Con carácter subsidiario, ante la hipotética ausencia de referencias plausibles, la pendiente de los faldones oscilará entre el 30 % y el 35 % y la altura máxima de la cumbre será de 1,80 m respecto de la cornisa. Por contra, en caso de promoverse la reconstrucción del baluarte junto al antiguo castillo desaparecido su cubierta será plana, tal y como corresponde a este tipo de arquitectura defensiva.

10. Las nuevas edificaciones así como las sobreelevaciones u otras intervenciones sobre las ya existentes se adecuarán con carácter estético a la tipología y acabados tradicionales de Altea. Las fachadas visibles desde la vía pública, aunque recaigan a patios interiores, atenderán a las siguientes disposiciones, complementadas transitoriamente con las expresadas en los artículos 29 a 38 de las ordenanzas reguladoras del actual PERI en tanto en cuanto su pormenorización resulte concurrente con lo aquí establecido:

a) Aleros de ladrillo macizo manual con las formas tradicionales, o bien en madera tradicional, en el caso de la casa Cervantes o bien los de los edificios adosados a la muralla.

b) Huecos de fachada de proporción vertical, con la posible excepción de la cambra según la tipología compositiva del municipio.

c) Balcones de barandilla metálica, con saledizos de piedra caliza o estructura de hierro, anchura máxima de vuelo de 35 cm, 15 cm de canto y longitud máxima de 1,80 m. Se prohíben los miradores. La rejería tradicional de las fachadas será especialmente mantenida.

d) Las carpinterías serán de madera para todos los huecos exteriores y quedan prohibidas las persianas, salvo las persianillas tradicionales enrollables o mallorquinas.

e) Los materiales de fachada serán revocos de mortero de cal o mixtos con acabados enjalbegados y se conservarán visibles los elementos de sillería, piedra tallada, existentes en la misma, no así la mampostería en muros de edificios cuyo carácter visto no sea originario. Se permiten los colores azulete o almagra en las jambas de las ventanas.

11. El uso adscrito a esta zona será el residencial. Se admitirán otros usos siempre que muestren su compatibilidad con las arquitecturas tradicionales de la zona y la salvaguarda del predominio de dicho carácter residencial. Corresponderá al futuro planeamiento patrimonial detallar una regulación que articule debidamente lo aquí establecido.

12. El adarve o paso de guardia de las murallas que se conserva en las manzanas catastrales 69688, 70676 y 69664, tanto en fachada como en el interior de los edificios tradicionales, deberá ser mantenido con sus características originales. Las bóvedas que se conservan en los edificios situados en la calle Santa Bárbara números 2 y 4 (manzana 69665) deberán ser especialmente conservadas.

Artículo 7. Construcciones fuera de ordenación

Se consideran fuera de ordenación las partes o elementos de los edificios que difieran de lo preceptuado en esta normativa, siendo los de más transcendencia tipológica los voladizos cerrados, terrazas y demás elementos exteriores impropios de la arquitectura tradicional de Altea. Asimismo, los cuerpos contruidos adosados a la muralla de las parcelas existentes en la manzana catastral número 69.668 que no formen parte de la edificación principal entendida como la acotada por los cierres murarios que se forjan y cubren en la planta alta del inmueble; igualmente en la manzana número 69665, se consideran fuera de ordenación ese tipo de cuerpos en al menos 5 metros contados desde la alineación

últimes prescripcions es dicten amb caràcter cautelar fins que el futur planejament patrimonial, amb l'objectiu de la màxima visualització de la muralla, estudie detalladament cada parcel·la i determine l'abast definitiu de les afeccions. La concreció de situacions de fora d'ordenació, específiques o genèriques, derivades d'este marc normatiu, pot comportar la possible aplicació de l'article 21 de la Llei 4/1998, d'11 de juny, de la Generalitat, del Patrimoni Cultural Valencià.

Article 8. Règim de protecció del monument que conformen les Muralles i Defenses del Recinte Fortificat d'Altea

El règim de protecció del monument de les Muralles i Defenses del Recinte Fortificat d'Altea s'atindrà al que disposa el capítol III, del títol II de la Llei 4/1998, d'11 de juny, de la Generalitat, del Patrimoni Cultural Valencià, aplicable a la categoria de Monument.

Els usos permesos seran tots aquells que siguen compatibles amb la posada en valor i gaudi patrimonial del bé i que contribuïsquen a la consecució d'eixos fins. L'autorització particularitzada d'ús es regirà pel que disposa l'article 18 de la Llei 4/1998, d'11 de juny.

Article 9. Règim de protecció de l'entorn del monument que conformen les Muralles i Defenses del Recinte Fortificat

De conformitat amb el que disposa l'article 35 de la Llei 4/1998, d'11 de juny, de la Generalitat, del Patrimoni Cultural Valencià, en l'entorn de les Muralles i Defenses del Recinte Fortificat qualsevol actuació, fins que no es dispose del preceptiu pla especial de protecció previst en l'article 3 d'esta normativa, requerirà l'autorització prèvia de la conselleria competent en matèria de cultura, excepte en els casos excepcionals previstos en l'article 2 d'esta normativa, que també serà aplicable en estos àmbits.

Els edificis i espais urbans que se situen en l'entorn s'atindran al que disposen els articles 5, 6 i 7 d'esta normativa.

Article 10. Patrimoni arqueològic

En qualsevol intervenció que afecte el subsòl dels àmbits protegits per este decret serà d'aplicació el règim tutelar establert en l'article 62 de la Llei 4/1998, d'11 de juny, de la Generalitat, del Patrimoni Cultural Valencià, per a la salvaguarda del patrimoni arqueològic, el qual tindrà la consideració d'àrea de vigilància arqueològica als efectes previstos en els articles 39.2.d i 62 de l'esmentada Llei 4/1998. Dins dels àmbits mencionats s'assenyalen com a àrees en què es coneix fundadament l'existència de restes d'antigues construccions que pertanyen al recinte fortificat: els solars que ocupaven, l'antic castell davall de la plaça de l'Església, la Casa del Comú i Justícia en la glorieta de Santa Bàrbara, la Casa de la Senyoria en la glorieta de la Costera del Mestre de la Música, i la Torre annexa al Portal Vell, als efectes d'una major cautela per a les actuacions arqueològiques que, si és el cas, s'hi duguen a terme.

Article 11. Actuacions il·legals

La contravenció del que preveu esta normativa determinarà la il·legalitat de l'actuació amb la consegüent restitució dels valors afectats, si és el cas, i la responsabilitat dels seus causants en els termes establits en l'article 37 de la Llei 4/1998, d'11 de juny, de la Generalitat, del Patrimoni Cultural Valencià.

Article 12. Altres disposicions

Esta normativa, en l'àmbit del Conjunt Històric declarat, s'aplicarà en el cas de juxtaposició de competències amb preferència al que disposa la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de Costes, i a les limitacions que se'n deriven, d'acord amb el que esta ultima estableix en la disposició transitòria tercera, apartat 3, regla 3a.

Article 13. Perímetre del Conjunt Històric

El perímetre del Conjunt Històric queda delimitat, tant literalment com gràficament, en els annexos I i II, que formen part d'este decret. La documentació complementària està en l'expedient corresponent.

extramuros del lienzo defensivo. Estas dos últimas prescripciones se dictan con carácter cautelar hasta que el futuro planeamiento patrimonial, con el objetivo de la máxima visualización de la muralla, estudie pormenorizadamente cada parcela y determine el alcance definitivo de las afecciones. La concreción de situaciones de fuera de ordenación, específicas o genéricas, derivadas del presente marco normativo, puede conllevar la posible aplicación del artículo 21 de la Ley 4/1998, de 11 de junio, de la Generalitat, del Patrimonio Cultural Valenciano.

Artículo 8. Régimen de protección del monumento que conforman las Murallas y Defensas del Recinto Fortificado de Altea

El régimen de protección del monumento de las Murallas y Defensas del Recinto Fortificado de Altea se atenderá a lo dispuesto en el capítulo III del título II de la Ley 4/1998, de 11 de junio, de la Generalitat, del Patrimonio Cultural Valenciano, aplicable a la categoría de Monumento.

Los usos permitidos serán todos aquellos que sean compatibles con la puesta en valor y disfrute patrimonial del bien y contribuyan a la consecución de dichos fines. La autorización particularizada de uso se regirá según lo dispuesto por el artículo 18 de la Ley 4/1998.

Artículo 9. Régimen de protección del entorno del monumento que conforman las Murallas y Defensas del Recinto Fortificado

De conformidad con lo dispuesto en el artículo 35 de la Ley 4/1998, de 11 de junio, de la Generalitat, del Patrimonio Cultural Valenciano, en el entorno de las Murallas y Defensas del Recinto Fortificado cualquier actuación, en tanto no se disponga del preceptivo plan especial de protección previsto en el artículo 3 de esta normativa, requerirá la autorización previa de la conselleria competente en materia de cultura, salvo en los supuestos excepcionales contemplados en el artículo 2 de la presente normativa, que también será de aplicación en estos ámbitos.

Los edificios y espacios urbanos que se sitúen en el entorno se atenderán a lo dispuesto en los artículos 5, 6 y 7 de esta normativa.

Artículo 10. Patrimonio arqueológico

En cualquier intervención que afecte al subsuelo de los ámbitos protegidos por el presente decreto resultará de aplicación el régimen tutelar establecido en el artículo 62 de la Ley 4/1998, de 11 de junio, de la Generalitat, del Patrimonio Cultural Valenciano, para la salvaguarda del patrimonio arqueológico, teniendo la consideración de área de vigilancia arqueológica a los efectos previstos en los artículos 39.2.d y 62, de la citada Ley 4/1998. Dentro de dichos ámbitos se señalan como áreas en los que se conoce fundadamente la existencia de restos de antiguas construcciones pertenecientes al recinto abaluartado: los solares que ocupaban, el antiguo castillo bajo la plaza de la Iglesia, la Casa del Comú i Justícia en la glorieta de Santa Bàrbara, la Casa de la Senyoria en la glorieta de la Costera del Mestre de la Música y la Torre anexa al Portal Vell, a los efectos de una mayor cautela para las actuaciones arqueológicas que en su caso se lleven a cabo.

Artículo 11. Actuaciones ilegales

La contravención de lo previsto en la presente normativa, determinará la ilegalidad de la actuación, con la consiguiente restitución de los valores afectados, en su caso, y la responsabilidad de sus causantes en los términos establecidos en el artículo 37 de la Ley 4/1998, de 11 de junio, de la Generalitat, del Patrimonio Cultural Valenciano.

Artículo 12. Otras disposiciones

La presente normativa, en el ámbito del Conjunto Histórico declarado, se aplicará en el caso de juxtaposición de competencias con preferencia a lo dispuesto en la Ley 22/1988, de 28 de julio, de Costas, y a las limitaciones derivadas de la misma, conforme a lo que esta ultima establece en su disposición transitòria tercera, apartado 3, regla 3.ª.

Artículo 13. Perímetro del Conjunto Histórico

El perímetro del Conjunto Histórico queda delimitado tanto literal como gráficamente en los anexos I y II, que forman parte del presente decreto. La documentación complementaria obra en el expediente de su razón.

DISPOSICIÓ ADDICIONAL

Única. Inscripció en l'Inventari General del Patrimoni Cultural Valencià i en el Registre General de Béns d'Interès Cultural.

Esta declaració s'inscriurà en la Secció Primera de l'Inventari General del Patrimoni Cultural Valencià i en el Registre General de Béns d'Interès Cultural, dependent de l'Administració de l'Estat, perquè n'hi quede constància.

Els Béns de Rellevància Local assenyalats en esta declaració s'inscriuran en la Secció Segona de l'Inventari General del Patrimoni Cultural Valencià.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Única. Derogació normativa

Queden derogades totes les disposicions del mateix rang o d'un rang inferior que s'oposen al que establix este decret.

DISPOSICIÓ FINAL

Única. Entrada en vigor

Este decret es publicarà en el *Boletín Oficial del Estado* i entrarà en vigor l'endemà que es publique en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

València, 7 de juny de 2013

El president de la Generalitat,
ALBERTO FABRA PART

La consellera d'Educació, Cultura i Esport,
MARIA JOSÉ CATALÁ VERDET

ANNEX I

Dades sobre el bé objecte de la declaració

1. Denominació

Conjunt Històric del Baluard i Recinte Renaixentista de la Vila d'Altea.

2. Localització

- a) Comunitat autònoma: Comunitat Valenciana.
- b) Província: Alacant.
- c) Municipi: Altea.

3. Delimitació del Conjunt Històric del Baluard i Recinte Renaixentista de la Vila d'Altea

a) Justificació de la delimitació:

El criteri per a delimitar l'àmbit del conjunt històric d'Altea ha sigut la inclusió de totes les parcel·les i espais públics que pertanyen al primitiu nucli de població interior al recinte fortificat. En este s'hi inclouen les muralles i els baluards del recinte fortificat i els edificis interiors que conserven la mateixa trama històrica de la fundació. Esta trama es conserva inalterada amb l'única excepció de l'espai enjardinat al costat del Portal Vell i el solar vora la plaça de l'Església, producte de la demolició de sengles edificis. Les muralles i defenses que constitueixen el perímetre fortificat tenen la consideració de Bé d'Interès Cultural amb la categoria de Monument, d'acord amb el que establix la Llei 4/1998, d'11 de juny, de la Generalitat, del Patrimoni Cultural Valencià, per raó de la seua naturalesa, i constitueixen, amb el seu entorn de protecció definit d'acord amb l'esmentada llei, l'àmbit de tutela global necessari per a la protecció dels seus valors i els del conjunt històric que tanca. S'hi incorpora l'església actual per la seua importància arquitectònica i històrica. Els plànols que delimiten l'àmbit del conjunt històric i el de l'entorn de protecció de les muralles i defenses del recinte fortificat s'incorporen a l'annex II.1 i 2. En el plànol de l'annex II.3 es defineix l'àmbit tutelar mínim subjecte a desenvolupament de pla especial segons el que establix la Llei 4/1998, d'11 de juny, de la Generalitat, del Patrimoni Cultural Valencià.

b) Definició literal de la delimitació:

DISPOSICIÓN ADICIONAL

Única. Inscripción en el Inventario General del Patrimonio Cultural Valenciano y en el Registro General de Bienes de Interés Cultural

La presente declaración se inscribirá en la Sección Primera del Inventario General del Patrimonio Cultural Valenciano y en el Registro General de Bienes de Interés Cultural, dependiente de la Administración del Estado, para su constancia en el mismo.

Los Bienes de Relevancia Local señalados en la presente declaración se inscribirán en la Sección Segunda del Inventario General del Patrimonio Cultural Valenciano.

DISPOSICIÓN DEROGATORIA

Única. Derogación normativa

Quedan derogadas cuantas disposiciones de igual o inferior rango se opongan a lo establecido en el presente Decreto.

DISPOSICIÓN FINAL

Única. Entrada en vigor

El presente decreto se publicará en el *Boletín Oficial del Estado* y entrará en vigor el día siguiente al de su publicación en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

Valencia, 7 de junio de 2013

El president de la Generalitat,
ALBERTO FABRA PART

La consellera de Educación, Cultura y Deporte,
MARÍA JOSÉ CATALÁ VERDET

ANEXO I

Datos sobre el bien objeto de la declaración

1. Denominación

Conjunto Histórico del Baluarte y Recinto Renacentista de la Villa de Altea.

2. Localización

- a) Comunidad Autónoma: Comunitat Valenciana.
- b) Provincia: Alicante.
- c) Municipio: Altea.

3. Delimitación del Conjunto Histórico del Baluarte y Recinto Renacentista de la Villa de Altea

a) Justificación de la delimitación:

El criterio para delimitar el ámbito del conjunto histórico de Altea ha sido la inclusión de todas las parcelas y espacios públicos pertenecientes al primitivo núcleo de población interior al recinto fortificado. En este se incluye las murallas y baluartes del recinto fortificado y los edificios interiores al mismo que conservan la misma trama histórica de su fundación. Esta trama se conserva inalterada con la única excepción del espacio ajardinado junto al Portal Viejo y el solar junto a la plaza de la iglesia, producto de la demolición de sendos edificios. Las murallas y defensas que constituyen el perímetro fortificado tienen la consideración de Bien de Interés Cultural con la categoría de Monumento, conforme a lo establecido en la Ley 4/1998, de 11 de junio, de la Generalitat, del Patrimonio Cultural Valenciano, en razón de su naturaleza, y constituyen con su entorno de protección definido conforme a dicha Ley el ámbito de tutela global preciso para la protección de sus valores y los del conjunto histórico que encierra. Se incorpora la iglesia actual por su importancia arquitectónica e histórica. Los planos que delimitan el ámbito del conjunto histórico y el del entorno de protección de las murallas y defensas del recinto fortificado se incorporan en el anexo II.1 y 2. En el plano del anexo II.3 se define el ámbito tutelar mínimo sujeto a desarrollo de Plan Especial según lo establecido en la Ley 4/1998, de 11 de junio, de la Generalitat, del Patrimonio Cultural Valenciano.

b) Definición literal de la delimitación:

El conjunt històric incorpora les illes cadastrals números 69664, 70668, 69661, 60622, 69662, 69663, 69660 i 69666, i les parcel·les o part d'estes de les illes 70676, 69665 i 69668 que es troben incloses en l'espai fortificat. També s'hi inclou tot l'edifici actual de l'església i l'espai urbà comprès.

4. Descripció i valors del Conjunt Històric del Baluard i Recinte Renaixentista de la Vila d'Altea

a) El conjunt històric s'ubica a l'acròpolis del tossal situat enfront de la costa, al sud de la de Bellaguarda, on estava ubicada l'antiga fortalesa d'origen islàmic, reforçada en època cristiana, en ús fins a la construcció de la nova fortalesa.

El baluard dona lloc a un recinte de planta quadrilonga en direcció nord-est sud-oest. L'alçària de les muralles va variar amb el temps, de manera que en origen degué arribar a l'altura del pas de guàrdia que es conserva encara en fragments dels llenços nord i est; però al llarg del segle XVIII la transformació edilícia de la vila va implicar un augment de l'alçària dels edificis que recolzen les seues parts posteriors en el mur i s'alcen sobre el mateix pas de guàrdia, el qual degué quedar com a servitud al llarg del perímetre.

La muralla incloïa en l'origen dos portes: el Portal Vell o Porta de València, oberta al camí reial en el llenç nord de la muralla, i el Portal del Castell o de Polop, obert a l'oest. A mitjan segle XVIII, per la pressió demogràfica i la importància del raval de Sant Pere, s'obrí el Portal Nou en el punt d'inflexió del llenç a llevant.

El recinte disposava de quatre elements defensius complementaris: la Torre, al costat del Portal Vell; el Castell, al costat del baluard del cantó sud-oest; la Casa del Comú i Justícia, en l'angle sud-est, i la Casa de la Senyoria, en l'angle nord-est de la muralla.

El perímetre de la muralla tanca un recinte format per un sistema de carrers paral·lels en direcció nord-est sud-oest, definits a partir del traçat del carrer Major, que unix el Portal Vell amb la plaça de l'Església. Els carrers de l'interior de la fortalesa es conserven en l'actualitat amb el seu traçat inalterat, amb l'únic canvi de la toponímia. En el seu temps s'anomenaven carrer Major, d'Enmig i de Baix, o Fondo en este cas, més un quart carrer anomenat del Forn. Cal afegir-hi, a més, els perimetrales d'est a oest: el de la Senyoria, que voreja interiorment el llenç septentrional, i el de la Carnisseria o de l'Escola –hui, de Santa Bàrbara–, i entre estos dos el del Garroferet i el de Jesús. Esta estructura està inalterada en l'actualitat, excepte un edifici derrocat fa uns quaranta anys i que en l'actualitat és un mirador que trenca l'estructura històrica del recinte.

La parcel·lació de les illes dona lloc a una tipologia de vivendes entre mitgeres predominantment de planta baixa, planta principal i cambra. La coberta és de dos vessants, de teula àrab. Les fatxadades estan arrebossades i emblanquinades, i moltes conserven elements visibles de carreus com ara cantons, llandes i muntants. La parcel·lació inicial es conserva en poques construccions, com en el carrer Fondo, número 8, o en el carrer de la Concepció, antic carrer del Forn, número 5, on es troba el forn renaixentista, entre d'altres. Les cases de la burgesia dels segles XVIII i XIX unixen majoritàriament dos parcel·les originals i modifiquen els usos de les plantes, relegant els espais agraris i comercials a la planta baixa. Estes últimes destinen la planta primera a vivenda i l'última a cambra. Una escala important articula les tres plantes.

Destaquen entre el caseriu del conjunt històric:

– Casa situada al carrer de Salamanca, número 5. Conserva pràcticament intacta la tipologia de la segona mitat del segle XVIII i principi del XIX corresponent a l'adinerada burgesia local. Té un especial interès el paviment de l'època de taulellets amb flors sobre fons blanc i escena bucòlica central, de la dita època. L'escala es considera original. Manté el pas de guàrdia de la muralla en el llenç nord. La casa està en ús i en molt bon estat.

– Casa ubicada en el carrer Fondo, número 8. Este edifici manté l'edificació i la parcel·lació fundacional del segle XVIII. També conserva la distribució interior pròpia de la vivenda adossada a la muralla, sense perforacions. Es troba en bon estat i és representativa de la tipologia de vivenda fundacional adossada a la muralla.

– També són d'interès les cases situades al carrer de Salamanca, números 1 i 3, i la situada al carrer de la Concepció, número 5, abans esmentada, on s'acaba de descobrir el forn renaixentista.

El conjunto histórico incorpora las manzanas catastrales números 69664, 70668, 69661, 60622, 69662, 69663, 69660, 69666 y las parcelas o parte de las mismas de las manzanas 70676, 69665 y 69668 que se encuentran incluidas en el espacio fortificado. También se incluye en su totalidad el edificio actual de la iglesia y el espacio urbano comprendido.

4. Descripción y valores del Conjunto Histórico del Baluarte y Recinto Renacentista de la Villa de Altea

a) El conjunto histórico se ubica en la acrópolis de la colina situada frente a la costa al sur de la de Bellaguarda, donde estaba ubicada la antigua fortaleza de origen islámico, reforzada en época cristiana, en uso hasta la construcción de la nueva fortaleza.

El baluarte da lugar a un recinto de planta cuadrilonga en dirección nordeste sudoeste. La altura de las murallas varió con el tiempo de manera que en origen debió alcanzar la altura del paso de guardia que se conserva aún en fragmentos de los lienzos norte y este, pero a lo largo del siglo XVIII la transformación edilicia de la villa implicó un aumento de altura de los edificios que apoyan sus traseras en el muro y se levantan sobre el propio paso de guardia, el cual debió quedar como servidumbre a lo largo del perímetro.

La muralla incluía en su origen dos puertas: el Portal Vell o Puerta de Valencia, abierta al camino real en el lienzo norte de la muralla, y el Portal del Castell o de Polop, abierto a oeste. A mediados del siglo XVIII y dada la presión demográfica y la importancia del Raval de Sant Pere se abre el Portal Nou en el punto de inflexión del lienzo a levante.

El recinto disponía de cuatro elementos defensivos complementarios: la Torre junto al Portal Vell, el Castillo junto al baluarte de la esquina sudoeste, la Casa del Comú i Justícia, en el ángulo sudeste, y la Casa de la Señoría en el ángulo noreste de la muralla.

El perímetro de la muralla cierra un recinto formado por un sistema de calles paralelas en dirección nordeste-sudoeste, definidas a partir del trazado de la calle Mayor, que une el Portal Vell con la plaza de la Iglesia. Las calles del interior de la fortaleza se conservan en la actualidad con su trazado inalterado, con el único cambio de su toponímia. En su tiempo se llamaban: Carrer Major, d'Enmig y de Baix, o Fondo en este caso, más una cuarta calle llamada del Forn. A ellas hay que añadir las perimetrales de este a oeste: la de la Señoría, bordeando interiormente el lienzo septentrional y la de la Carnicería o de la Escuela –hoy de Santa Bàrbara–, y entre ambas la del Garroferet y la de Jesús. Estructura que existe inalterada en la actualidad, salvo un edificio derribado hace unos cuarenta años y en la actualidad es un mirador que rompe la estructura histórica del recinto.

La parcelación de las manzanas da lugar a una tipología de viviendas entre medianeras predominantemente de planta baja, planta principal y cambra. La cubierta es a dos aguas de teja árabe. Las fachadas están revocadas y enjalbegadas y muchas de ellas conservan elementos visibles de sillería como esquinas, dinteles y jambas. La parcelación inicial se conserva en pocas construcciones, como en la calle Honda, carrer del Fondo, número 8, o en la calle Concepción, antigua del Forn, número 5, donde se encuentra el horno renacentista, entre otras. Las casas de la burgesia del siglo XVIII y XIX unen mayoritariamente dos parcelas originales y modifican los usos de las plantas, relegando los espacios agrarios y comerciales a la planta baja. Estas últimas destinan la planta primera a vivienda y la última a cambra. Una escalera importante articula las tres plantas.

Destacan entre el caserío del conjunto histórico:

– Casa sita en la calle Salamanca número 5. Conserva prácticamente intacta la tipología de la segunda mitad del siglo XVIII e inicios del XIX correspondiente a la adinerada burguesía local. Posee especial interès en ella el solado de la época de azulejos con flores sobre fondo blanco y escena bucòlica central, de dicho momento. La escalera se presume original. Mantiene el paso de guardia de la muralla en su lienzo norte. La casa está en uso y en muy buen estado.

– Casa sita en la calle Honda, número 8. Este edificio mantiene la edificación y la parcelación fundacional del siglo XVIII. También conserva la distribución interior propia de la vivienda adosada a la muralla sin perforaciones en esta. Se encuentra en buen estado y es representativa de dicha tipología de vivienda fundacional adosada a la muralla.

– También son de interés las casas situadas en la calle Salamanca, números 1 y 3, y la situada en la calle Concepción, número 5, antes citada, donde se acaba de descubrir el horno renacentista.

– Com a edifici singular dins del conjunt hi ha la fatxada de la Casa Cervantes, construïda per Francesc Martínez i Martínez, insigne folklorista alteà, membre destacat de la renaixença valenciana de principi del segle XX i eminent estudiós de l'obra de Miguel de Cervantes. Es tracta d'una casa eclèctica purista de principi del segle XX, amb elements neomudèjars, de tres plantes, amb fatxada simètrica emblanquinada. En el centre s'obri la porta d'accés, remarcada per pilastres, llinda i arc de mig punt de descàrrega. En el timpà hi ha un medalló amb el retrat d'un cavaller engolat amb la inscripció «Cervantes», que dona nom a la casa. A un costat i a l'altre de la porta s'obrin sengles finestres geminades amb arquets de mig punt sobre mainell. En la planta primera s'obrin dos balcons allindats adornats amb arcs lobulats, i sobre la porta un adorn central emmarcat. Remata l'edifici una galeria d'arquets a l'aragonesa i un potent ràfol de permòdols de fusta. Va pertànyer en els últims anys a la família Olcina. L'interior va ser desfigurat en una recent rehabilitació.

b) Valors objecte de protecció del Conjunt Històric del Baluard i Recinte Renaixentista de la Vila d'Altea:

A més de la importància militar i constructiva del baluard, que conserva quasi íntegrament els llenços de les muralles, tenen el major interès la trama urbanística de la ciutat de nova planta que hi ha a l'interior i l'edificació encara tradicional, amb poques substitucions, i el tram sud adossat a la muralla que correspon al segle XVIII. A la singularitat del seu enclavament ex novo s'hi afegí el fet de ser l'element generador d'un nucli històric tradicional que va més enllà dels seus límits i que origina nous nuclis de població: els ravals del Fornet en el camí de Polop, el de Sant Pere en direcció a la mar, i el de Bellaguarda, al voltant de l'antic castell del mateix nom.

La morfologia resultat de la configuració de les illes urbanes, de la regularitat de la parcel·lació i de l'escala edificatòria dona lloc a un conjunt urbà de gran harmonia. En les edificacions destaquen la reixeria de balcons i reixes i els ràfols. En l'interior de les vivendes adossades a la muralla hi ha restes de soterranis voltats, possiblement corresponents a dependències del baluard.

5. Béns d'interès cultural compresos en el conjunt històric i delimitació del seu entorn de protecció: les muralles i defenses del Recinte Fortificat d'Altea, Bé d'Interès Cultural, amb la categoria de Monument, per la disposició addicional primera de la Llei 4/1998 (plànol en l'annex II.2).

a) El recinte murallat d'Altea respon a una nova manera de fortificar que sorgí a final del segle XV, amb la supremacia de l'artilleria enfront dels antics artefactes de guerra. Açò dona lloc a Altea a un recinte de planta quadrilonga en direcció nord-est sud-oest, assentada sobre l'acròpolis del tossal principal davant de la costa. En este cas, tal vegada perquè va ser finalment finançada no pel rei, sinó pel senyor d'Altea, els llenços són de menor grossària i es conformen com una estructura de muralla en què estos es pleguen apuntant cap a una forma romboïdal amb baluards de carreu en els cantons. L'alçària de les muralles va variar amb el temps, de manera que en origen degué arribar a l'altura del pas de guàrdia que es conserva encara en fragments dels llenços nord i est, però al llarg del segle XVIII la transformació edilícia de la vila va implicar un augment d'alçària dels edificis que recolzen les seues parts posteriors en el mur i s'alcen sobre el mateix pas de guàrdia, el qual degué quedar com a servitud al llarg del perímetre.

La muralla inclou dos portes: el Portal Vell o Porta de València, oberta al camí reial en el llenç nord de la muralla, i el Portal del Castell o de Polop, obert a l'oest. A mitjan segle XVIII, per la pressió demogràfica i la importància del Raval de Sant Pere, s'obrí el Portal Nou en el punt d'inflexió del llenç a llevant.

El recinte disposava de quatre elements defensius complementaris: la Torre al costat del Portal Vell; el Castell al costat del baluard del cantó sud-oest; la Casa del Comú i Justícia en l'angle sud-est, i la Casa de la Senyoria, en l'angle nord-est de la muralla. Els baluards dels cantons disposaven de superfície en coberta per a la instal·lació de l'artilleria.

Estat de conservació: es conserva el traçat general de la muralla, amb dos llenços en bon estat, el nord i l'est, que inclouen fragments del que va ser el pas de guàrdia, més els portals Vell (en perfecte estat) i Nou (alterat fortament per unes recents obres, actualment paralitzades),

– Como edificio singular dentro del Conjunto se encuentra la fachada de la Casa Cervantes. Casa construida por Francisco Martínez y Martínez, insigne folclorista alteano, miembro destacado de la renaixença valenciana de principios del siglo XX, y eminente estudioso de la obra de Miguel de Cervantes. Casa ecléctica casticista de principios del siglo XX, con elementos neomudéjares, de tres plantas cuya fachada, simétrica, se muestra encalada en blanco. En el centro se abre la puerta de acceso remarcada por pilastras, dintel y arco de medio punto de descarga. En el tímpano se ubica un medallón con el retrato de un caballero engolado con la inscripción «Cervantes», que da nombre a la casa. A ambos lados de la puerta se abren sendas ventanas geminadas con arquillos de medio punto sobre parteluz. En la planta primera se abren dos balcones adintelados adornadas con arcos lobulados y sobre la puerta un adorno central enmarcado. Remata el edificio una galería de arquillos a la aragonesa y un potente alero de canes de madera. Perteneció en los últimos años a la familia Olcina. El interior fue desfigurado en una reciente rehabilitación.

b) Valores objeto de protección del Conjunto Histórico del Baluarte y Recinto Renacentista de la Villa de Altea:

Además de la importancia militar y constructiva del baluarte, que conserva casi en su integridad los lienzos de las murallas, tienen el mayor interés la trama urbanística de la ciudad de nueva planta albergada en su interior y la edificación todavía tradicional, con pocas sustituciones, y el tramo sur adosado a la muralla que corresponde al siglo XVIII. A la singularidad de su enclave ex novo se le añade el ser elemento generador de un núcleo histórico tradicional que va más allá de sus límites originando nuevos núcleos de población: los arrabales del Fornet en el camino de Polop, el de Sant Pere, en dirección al mar, y el de Bellaguarda, en torno al antiguo castillo de dicho nombre.

La morfología resultado de la configuración de las manzanas urbanas, de la regularidad de la parcelación y de la escala edificatoria da lugar a un conjunto urbano de gran armonía. En las edificaciones destacan la rejería, de balcones y rejas y los aleros. En el interior de las viviendas adosadas a la muralla se encuentran restos de sótanos abovedados, posiblemente correspondientes a dependencias del baluarte.

5. Bienes de interés cultural comprendidos en el conjunto histórico y delimitación de su entorno de protección: las Murallas y Defensas del Recinto Fortificado de Altea, Bien de Interés Cultural, con la categoría de Monumento, por la disposición adicional primera de la Ley 4/1998 (plano en anexo II.2).

a) El recinto amurallado de Altea responde a una nueva forma de fortificar, que surge, a finales del siglo XV, con la supremacia de la artillería frente a los antiguos artilugios de guerra. Esto da lugar en Altea a un recinto de planta cuadrilonga en dirección nordeste sudoeste, asentada sobre la acrópolis de la colina principal frente a la costa. En este caso, tal vez porque fue finalmente financiada, no por el rey, sino por el Señor de Altea, los lienzos son de menor espesor y se conforman como una estructura de casamuro en la que los lienzos se pliegan apuntando hacia una forma romboïdal con baluartes de sillería en las esquinas. La altura de las murallas varió con el tiempo de manera que en origen debió alcanzar la altura del paso de guardia que se conserva aún en fragmentos de los lienzos norte y este, pero a lo largo del siglo XVIII la transformación edilícia de la villa implicó un aumento de altura de los edificios que apoyan sus traseras en el muro y se levantan sobre el propio paso de guardia, el cual debió quedar como servidumbre a lo largo del perímetro.

La muralla incluye dos puertas: el Portal Vell o Puerta de Valencia abierta al camino Real en el lienzo Norte de la muralla y el Portal del Castell o de Polop abierto a oeste. A mediados del siglo XVIII y dada la presión demográfica y la importancia del Raval de Sant Pere se abre el Portal Nou en el punto de inflexión del lienzo a levante.

El recinto disponía de cuatro elementos defensivos complementarios: la Torre junto al Portal Vell, el Castillo junto al baluarte de la esquina sudoeste, la Casa del Comú i Justícia, en el ángulo sudeste, y la Casa de la Senyoria en el ángulo noreste de la muralla. Los baluartes de las esquinas disponían de superficie en cubierta para la instalación de la artillería.

Estado de conservación: Se conserva la trazado general de la muralla, con dos lienzos en buen estado, el norte y el este, que incluyen fragmentos de lo que fue el paso de guardia, más los portales Vell, –en perfecto estado– y Nou –alterado fuertemente por unas recientes obras hoy paralizadas–, más una

més un cantó del baluard sud-oest que formava la punta d'estrella típicament renaixentista al costat del castell. Han desaparegut els baluards nord-est (Casa de la Senyoria) i sud-est (Casa del Comú), ambdós sense estudis arqueològics realitzats sobre les placetes existents, a més del castell i les edificacions de les parcel·les número 05 de l'illa 69665, al carrer de Santa Bàrbara, la número 12 de l'illa 99999, al carrer Fondo, i la de la plaça de l'Església, transformada en pas per al mirador existent, estes tres últimes desaparegudes en les últimes dècades del passat segle XX.

Es coneix l'existència i la ubicació dels següents elements derrocats:

- El castell: les traces del qual va dissenyar suposadament Cristòfol Antonelli de manera canònica, constituïa un cos quadrat perfecte amb garites en tres dels cantons, en el quart cantó s'adossava un rombe emergent i acabat en punta de fletxa que eixia cap a fora per a defensar la porta d'accés al castell. En si era un edifici relativament xicotet que incloïa l'accés en el cos quadrat a través d'una volta molt rebaxada englobada en la part atalussada del mur (de més de dos vares de grossària); després hi havia el cos de guàrdia, que era un espai xicotet i en sífo per a facilitar-ne la defensa. Hi havia una cisterna i un banc de cànters a l'entrada. La planta noble incloïa una sala de guàrdia voltada i diverses estances.

El nivell superior estava ocupat per una gran terrassa d'operacions jalonada per garites; sobre esta coberta s'hi trobava una construcció, la Santa Bàrbara, on es guarda la pólvora. La secció del mur era potent, amb un cos inferior en talús fins a la primera altura, on un pla vertical pujava fins a la terrassa superior. Esta és d'àmplies dimensions per a facilitar la maniobra dels canons, que embocaven a àmplies troneres que permetien una bona agranada. El plafó superior s'alçava uns tres pams del cordó de fatxada que coincidía amb el pla de servici de la bateria que mirava als quatre vents. Les garites laterals sobreixien de l'ampit. Es trobava al costat de l'església, on actualment està la plaça. Va ser destruït a mitjan segle XIX.

- El Baluard del Comú es trobava al fons del carrer de la Carnisseria, al costat del carreró de la presó. Una xicoteta escala adossada al mur pujava fins a les dependències de la Casa de la Vila, des d'on es podia observar l'adarb de la muralla sud. El mateix llenç de la muralla constituïa el mur central del baluard, de manera que dels dos cossos que comprenia, un d'estos sobreixia de la línia de la muralla a manera de defensa. S'hi accedia per una avantcambra, després de la qual es passava a la sala on es reunien els jurats d'Altea. Esta cambra ocupava ambdós naus i presentava en l'interior l'estructura de fusta de la coberta. S'il·luminava per finestres a llevant i migdia, on es disposaven boques artillers cap al nord. Annexa a la cambra estava la dependència del secretari municipal. En 1911 ja no existia.

- La Casa de la Senyoria: es definia com un baluard artillat de gran presència que dominava amb el seu foc la desembocadura del riu Algar, en l'angle nord-oriental del perímetre fortificat. Constava d'una gran mole de planta quadrada que sobreixia de les traces de la muralla, amb els murs de carreu atalussats i amb un cordó que recorria la fatxada a mitja altura i potenciava el seu aspecte de fortalesa. Una gran sala es definia en la planta noble, sala que obria grans finestres cap a llevant. Va ser derrocada entre 1911 i 1915.

- La Torre al costat del Portal Vell. Era una torre de planta quadrada i xicotetes dimensions, situada en un cantó al costat del Portal Vell.

El castell i els baluards van desaparèixer entre final del segle XIX i principi del segle XX, i queda constància d'algun en imatges d'època. Les variacions sobre les traces originals en la planta de la fortalesa comencen en l'església, que ha reculat uns cinc metres sobre la línia original. La desaparició dels baluards i del castell ha creat gloriets i ha ampliat la plaça.

Quant al caseriu, en dates molt més recents, en un procés que arranca ja ben entrat l'últim terç del segle passat, han sigut derrocades la casa del carrer de Santa Bàrbara, al costat de la Casa Cervantes; la casa vora la plaça de l'Església que dona lloc a l'actual mirador, i la casa al carrer del Portal en el solar de la qual s'ha construït un edifici que no s'até a les característiques tipològiques i constructives d'Altea, per la qual cosa haurà de qualificar-se com a fora d'ordenació en la normativa de protecció. També han desaparegut les cases d'enfront del Portal Vell, que han donat lloc a un jardí urbà.

esquina del baluarte sudoeste que formaba la punta de estrella típicamente renacentista junto al castillo. Habiendo desaparecido los baluartes nordeste (Casa de la Senyoria) y sudeste (Casa del Comú), ambos sin estudios arqueológicos realizados sobre las placetas existentes, además del castillo y las edificaciones de las parcelas número 05 de la manzana 69665, en la calle Santa Bárbara, la número 12 de la manzana 99999, en la calle Fondo y la de la plaza de la Iglesia, transformada en paso para el mirador existente, estas tres últimas desaparecidas en las últimas décadas del pasado siglo XX.

Se conoce la existencia y ubicación de los siguientes elementos demolidos:

- El castillo: cuyas trazas supuestamente diseñó Cristóbal Antonelli de manera canónica, constituía un cuerpo cuadrado perfecto con garitas en tres de las esquinas, en la cuarta esquina se adosaba un rombo emergente y acabado en punta de flecha saliendo hacia fuera para defender la puerta de acceso al castillo. En sí era un edificio relativamente pequeño que incluía el acceso en el cuerpo cuadrado a través de una bóveda muy rebajada englobada en la parte ataluzada del muro (un muro de más de dos varas de espesor); tras ella se encontraba el cuerpo de guardia: un espacio pequeño y en sífon para su más fácil defensa. Una cisterna y un banco de cántaros se encontraban en la entrada. La planta noble incluía una sala de guardia abovedada y diversas estancias.

El nivel superior lo ocupaba una gran terraza de operaciones jalonada por garitas; sobre esta cubierta se encontraba una construcción: la Santa Bárbara, donde se guarda la pólvora. La sección del muro era potente, con un cuerpo inferior en talud hasta la primera altura donde un plano vertical subía hasta la terraza superior. Ésta es de amplias dimensiones para facilitar la maniobra de los cañones, que embocaban a amplias troneras que permitían un buen barrido. El peto superior se levantaba unos tres palmos del cordón de fachada que coincidía con el plano de servicio de la batería que miraba a los cuatro vientos. Las garitas laterales se sobresalían del antepecho. Se encontraba junto a la iglesia en lo que hoy es la plaza. Fue destruido a mediados del siglo XIX.

- El Baluarte del Comú: se encontraba al fondo del Carrer de la Carnisseria, junto al callejón de la cárcel. Una pequeña escalera adosada al muro subía hasta las dependencias de la Casa de la Vila, desde allí se podía observar al adarve de la muralla sur. El propio lienzo de la muralla constituía el muro central del baluarte, de manera que de los dos cuerpos que comprendía, uno de ellos sobresalía de la propia línea de la muralla a la manera de defensa. Se accedía por una antecámara tras la cual se pasaba a cámara donde se reunían los jurados de Altea. Esta cámara ocupaba ambas naves y presentaba en su interior la estructura de madera de la cubierta. Se iluminaba por ventanas a levante y mediodía, donde se disponían bocas artilleras hacia el norte. Anexa a la cámara se encontraba la dependencia del secretario municipal. En 1911 ya no existía.

- La casa de la Señoría: se definía como un baluarte artillado de gran presencia que dominaba con su fuego la desembocadura del río Algar, en el ángulo nororiental del perímetro fortificado; constaba de una gran mole de planta cuadrada sobresaliente de las trazas de la muralla y con los muros de sillaría ataluzados y con un cordón que recorría su fachada a media altura y potenciaba su aspecto de fortalesa. Una gran sala se definía en la planta noble, sala que abría grandes ventanas hacia levante. Fue demolida entre 1911 y 1915.

- La Torre junto al Portal Vell: era una torre de planta cuadrada y pequeñas dimensiones situada en esquina junto al Portal Vell.

Castillo y baluartes desaparecieron a finales del siglo XIX e inicios del siglo XX, quedando constancia de alguno de ellos en imágenes de época. Las variaciones sobre las trazas originales en la planta de la Fortaleza comienzan en la iglesia, que se ha retranqueado unos 5 metros sobre la línea original. La desaparición de los baluartes y del castillo ha creado gloriets y ampliado la plaza.

En cuanto al caserío, han sido demolidas en fechas mucho más recientes, en un proceso que arranca ya bien entrado el último tercio del pasado siglo, la casa de la calle Santa Bárbara junto a la Casa Cervantes, la casa junto a la plaza de la Iglesia que da lugar al actual mirador, y la casa en la calle del Portal en cuyo solar se ha edificado un edificio que no se atiene a las características tipológicas y constructivas de Altea por lo que en la normativa de protección habrá de calificarse como fuera de ordenación. También han desaparecido las casas que enfrentaban con el Portal Vell dando lugar a un jardín urbano.

b) Entorn de protecció del Monument de les Muralles i Defenses del Recinte Fortificat d'Altea

b.1. Justificació de la delimitació de l'entorn de protecció:

El criteri general seguit per a la delimitació de l'entorn de protecció consistix a incloure dins de la seua àrea els elements urbans següents:

– Parcel·les que limiten directament amb la que ocupa el bé, i en les quals qualsevol intervenció que es realitze pugua afectar-lo visualment o físicament.

– Parcel·les que donen al mateix espai públic que el bé i que constitueixen l'entorn visual i ambiental immediat, i en el qual qualsevol intervenció que es realitze pugua suposar una alteració de les condicions de percepció del bé o del caràcter patrimonial de l'àmbit urbà en què s'ubica.

– Espais públics en contacte directe amb el bé i les parcel·les enumerades anteriorment, i que constitueixen part del seu ambient immediat, accés i centre del gaudi exterior.

– Espais, edificacions o qualsevol element del paisatge urbà que, encara que no tinguen una situació d'immediateza amb el bé, n'afecten de forma fonamental la percepció o constitueixen punts clau de visualització exterior o del seu gaudi paisatgístic.

– Perímetres de presumpció arqueològica susceptibles de troballes relacionades amb el bé d'interés cultural o amb la contextualització històrica de la seua relació territorial.

– Ateses les particularitats d'este monument, configurador i delimitador del conjunt històric, i la protecció deguda a esta figura que garantix la tutela de la seua relació amb l'interior del recinte, es delimita com a entorn de protecció cap a este, el perímetre conformat per les parcel·les que hi estan adossades, on es poden trobar restes arquitectòniques vinculades al sistema defensiu, i pels espais públics directament adjacents al Bé d'Interés Cultural. En el perímetre exterior s'hi aplicaran els criteris generals indicats més amunt.

b.2. Línia delimitadora exterior:

– Origen: intersecció entre l'alineació nord de la prolongació de la parcel·la número 02 de l'illa 69651 i l'eix del carrer de Bonavista, punt A.

– Sentit: antihorari.

– Línia delimitadora: des de l'origen, la línia recorre l'alineació nord de l'illa 69651 i la travessa en direcció sud entre les parcel·les números 20 i 21. Inclou l'illa 70664 i recorre la fatxada oest de l'illa 70675. La línia travessa esta illa entre les parcel·les números 14 i 15 i incorpora les parcel·les números 15, 16 i 17. Incorpora les illes 70673, 70670, 70678 i 70677. Continua per la mitgera entre les parcel·les números 08 i 09 de l'illa 69684, entre les parcel·les números 06 i 07 i 11 i 12 de l'illa 69672, entre les parcel·les números 02 i 03 de l'illa 69671. Incorpora les parcel·les números 15 i 01 de l'illa 68670 i les 01 i 02 de la 68675. Recorre les fatxades sud-est de l'illa 68661, números 07, 06 i 05. Voreja l'illa 68660 i l'exclou. Prossegueix pels carrerons a l'oest de les illes 68663, 68664 i 68652, fins al punt d'origen.

b.3. Línia delimitadora interior

– Origen: cantó nord-est de l'illa cadastral número 69666, punt B.

– Sentit: antihorari.

– Línia delimitadora: des de l'origen, la línia recorre les alineacions oest de les illes números 69664 i 70676. Gira a oest, prossegueix i incorpora l'illa número 68662, on està l'església. Des del cantó sud de la fatxada principal de l'església es dirigeix a la fatxada de la parcel·la 02 de l'illa 69665, i recorre l'alineació nord d'eixa illa 69665, fins al punt d'origen.

6. Béns de rellevància local que hi ha dins del perímetre delimitat del conjunt històric

Entre les edificacions més destacades del centre històric d'Altea, mereix el reconeixement de Bé de Rellevància Local, i ha de ser inscrita en la Secció Segona de l'Inventari General del Patrimoni Cultural, amb la categoria de Monument d'Interés Local (article 46 de la Llei del Patrimoni Cultural Valencià), la següent: església parroquial de la Mare de Déu del Consol.

Segons les referències de la conferència dictada per Miguel del Rey en el centenari de la inauguració de l'església. El temple primitiu va ser

b) Entorno de protección del Monumento Murallas y Defensas del Recinto Fortificado de Altea.

b.1). Justificación de la delimitación del entorno de protección.

El criterio general seguido para la delimitación del entorno de protección consiste en incluir dentro de su área los siguientes elementos urbanos:

– Parcelas que limitan directamente con la que ocupa el bien, y en las que cualquier intervención que se realice pueda afectarlo visual o físicamente.

– Parcelas recayentes al mismo espacio público que el bien y que constituyen el entorno visual y ambiental inmediato y en el que cualquier intervención que se realice pueda suponer una alteración de las condiciones de percepción del bien o del carácter patrimonial del ámbito urbano en que se ubica.

– Espacios públicos en contacto directo con el bien y las parcelas enumeradas anteriormente y que constituyen parte de su ambiente inmediato, acceso y centro del disfrute exterior del mismo.

– Espacios, edificaciones o cualquier elemento del paisaje urbano que, aún no teniendo una situación de inmediatez con el bien, afecten de forma fundamental a la percepción del mismo o constituyan puntos clave de visualización exterior o de su disfrute paisajístico.

– Perímetros de presunción arqueológica, susceptibles de hallazgos relacionados con el bien de interés cultural o con la contextualización histórica de su relación territorial.

– Dadas las particularidades de este monumento, configurador y delimitador del Conjunto Histórico y la protección debida a esta figura que garantiza la tutela de su relación con el interior del recinto, se delimita como entorno de protección hacia este, el perímetro conformado por las parcelas adosadas al mismo, donde se pueden encontrar restos arquitectónicos vinculados al sistema defensivo, y por los espacios públicos directamente adyacentes al Bien de Interés Cultural. En el perímetro exterior se aplicarán los criterios generales antes relacionados.

b.2). Línea delimitadora exterior:

– Origen: intersección entre la alineación norte de la prolongación de la parcela número 02 de la manzana 69651 y el eje de la calle Buenavista, punto A.

– Sentido: antihorario.

– Línea delimitadora: desde el origen la línea recorre la alineación norte de la manzana 69651, atraviesa en dirección sur dicha manzana entre las parcelas números 20 y 21. Incluye la manzana 70664 y recorre la fachada oeste de la manzana 70675. La línea atraviesa esta manzana entre las parcelas números 14 y 15 e incorpora las parcelas números 15, 16 y 17. Incorpora las manzanas 70673, 70670, 70678 y 70677. Continúa por la medianera entre las parcelas números 08 y 09 de la manzana 69684, entre las parcelas números 06 y 07 y 11 y 12 de la manzana 69672, entre las parcelas números 02 y 03 de la manzana 69671. Incorpora la parcelas números 15 y 01 de la manzana 68670, y las números 01 y 02 de la 68675. Recorre las fachadas sudeste de la manzana 68661, parcelas números 07, 06 y 05. Bordea la manzana 68660, excluyéndola. Prosigue por los callejones al oeste de las manzanas 68663, 68664 y 68652 hasta el punto de origen.

b.3). Línea delimitadora interior:

– Origen: esquina nordeste de la manzana catastral número 69666, punto B.

– Sentido: antihorario.

– Línea delimitadora: desde el origen la línea recorre las alineaciones oeste de las manzanas números 69664 y 70676. Gira a oeste y prosigue incorporando la manzana número 68662, donde está la iglesia. Desde la esquina sur de la fachada principal de la iglesia se dirige a la fachada de la parcela 02 de la manzana 69665, y recorre la alineación norte de dicha manzana 69665 hasta el punto de origen.

6. Bienes de relevancia local existentes dentro del perímetro delimitado del conjunto histórico

De entre las edificaciones más destacadas del casco histórico de Altea, merece el reconocimiento de Bien de Relevancia Local y debe ser inscrita en la Sección Segunda del Inventario General del Patrimonio Cultural, con la categoría de Monumento de Interés Local (artículo 46 de la Ley del Patrimonio Cultural Valenciano) la iglesia parroquial de la Virgen del Consuelo

Según las referencias de la conferencia dictada por Miguel del Rey en el centenario de la inauguración de la iglesia. El primitivo templo fue

erigit a principis del segle XVII per Francesc Palafox, marquès d'Ariza, senyor de les baronies de Calp i Altea, i construïda pels germans Pere i Damià de la Càmara, i va costar uns quatre-cents ducats. En el segle XIX es trobava en ruïna. Es va construir la capella del Crist com a cos exempt, inaugurada el 1854, una peça academicista de bona qualitat arquitectònica que, més tard, es va incorporar al nou temple i passà a formar part del creuer. Mentre s'edificava la nova església s'oïa missa en esta capella, on es trobava el Santíssim Crist del Sagrari. El 18 de setembre de 1910 es va beneir la nova església, les obres de la qual les va dur a terme a partir del 1901 el mestre d'obres Adrián Vela Gadea, a partir del croquis del mestre d'escola Jaime Cardona i les obres ja començades del nou temple.

Entre 1980 i 1989 es va restaurar la nova església promoguda pels rectors Antonio Escrivá i Jesús Ortuño Rodríguez, i realitzada per l'arquitecte Álvaro Gómez Ferrer.

És una església classicista de planta de creu llatina amb capelles entre contraforts alçada en maçoneria. Es cobrix amb volta de canó sobre arcs faixons en què s'obren les llunetes on s'ubiquen les finestres que il·luminen el temple. Destaquen les dos cúpules sobre cimboris cobertes amb teules vidriades blaves i blanques, una sobre el creuer i l'altra en la capella de la Comunió. Disposa d'un campanar de planta quadrada situat a l'esquerra de la façana.

Compta amb l'adscripció provisional de Bé de Rellevància Local per la disposició addicional sexta de la Llei 4/1998, d'11 de juny, de la Generalitat, del Patrimoni Cultural Valencià, que ara es confirma en este procediment.

No se li delimita entorn de protecció perquè, pel fet d'estar inclosa en el conjunt històric, té garantida la protecció del seu context.

erigido a principios del siglo XVII por Francisco Palafox, marquès de Ariza, señor de las baronías de Calpe y Altea, y construida por los hermanos Pere i Damià de la Càmara y que costó unos cuatrocientos ducados. En el siglo XIX se encontraba en ruina. Se construyó la capilla del Cristo como cuerpo exento inaugurada en 1854, una pieza academicista de buena calidad arquitectónica, que más tarde se incorporó al nuevo templo formando parte del crucero. Mientras se edificaba la nueva iglesia se oía misa en dicha capilla donde se encontraba el Santísimo Cristo del Sagrario. El 18 de septiembre de 1910 se bendijo la nueva iglesia, cuyas obras se llevaron a cabo a partir de 1901 por el maestro de obras Adrián Vela Gadea, a partir del croquis del maestro de escuela Jaime Cardona y las obras ya comenzadas del nuevo templo.

Entre 1980 y 1989 se procedió a la restauración de la nueva iglesia promovida por los párrocos Antonio Escrivá y Jesús Ortuño Rodríguez y realizada por el arquitecto Álvaro Gómez Ferrer.

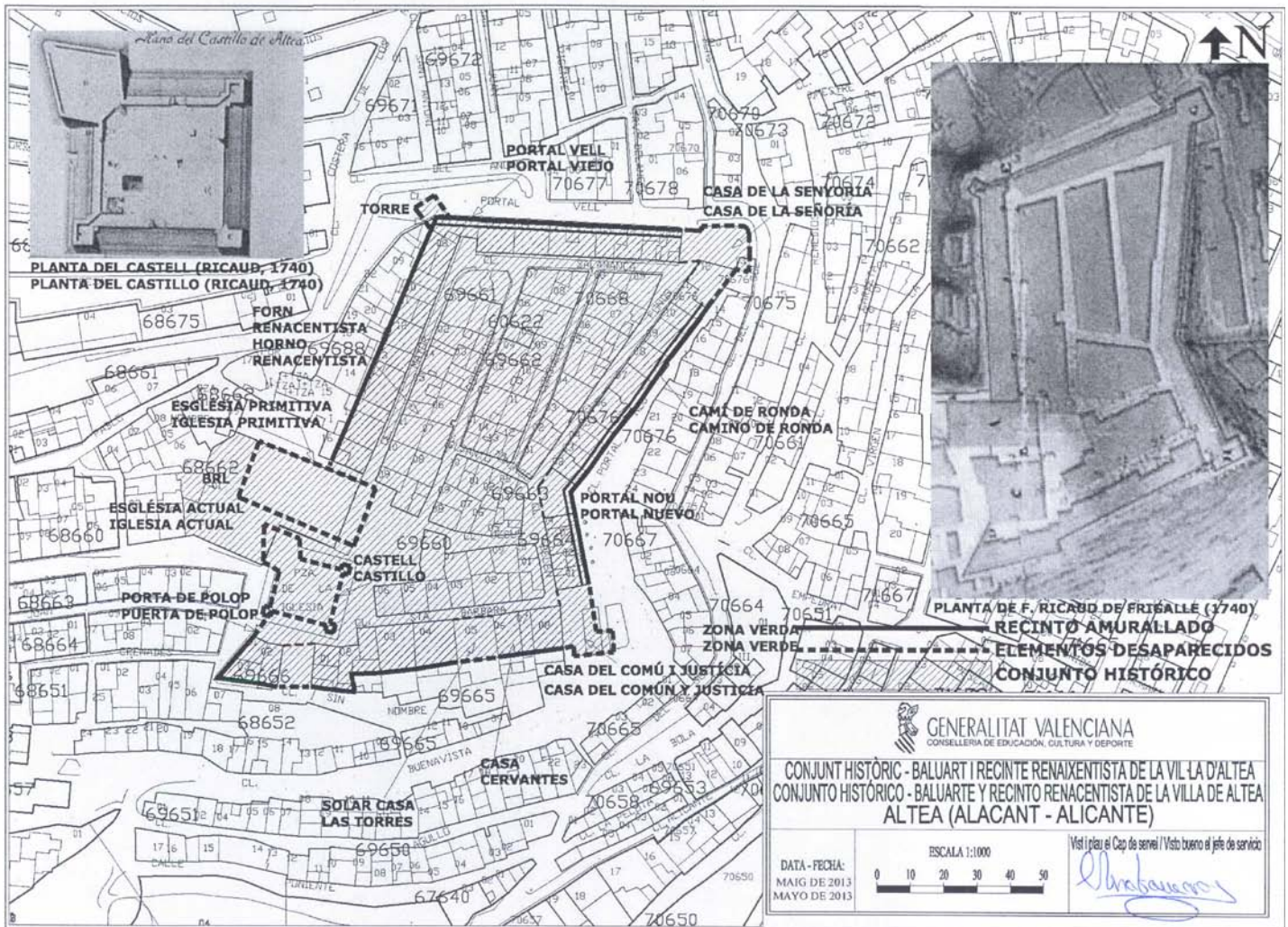
Es una iglesia classicista de planta de cruz latina con capillas entre contrafuertes levantada en mampostería. Se cubre con bóveda de cañón sobre arcos fajones en la que se abren los lunetos donde se ubican las ventanas que iluminan el templo. Destacan las dos cúpulas sobre cimborrios cubiertas con tejas vidriadas azules y blancas, una sobre el crucero y la otra en la capilla de la Comunió. Dispone de campanario de planta cuadrada situado a la izquierda de la fachada.

Cuenta con la adscripción provisional de Bien de Relevancia Local por la disposición adicional sexta de la Ley 4/1998, de 11 de junio, de la Generalitat, del Patrimonio Cultural Valenciano, que ahora se confirma en el presente procedimiento.

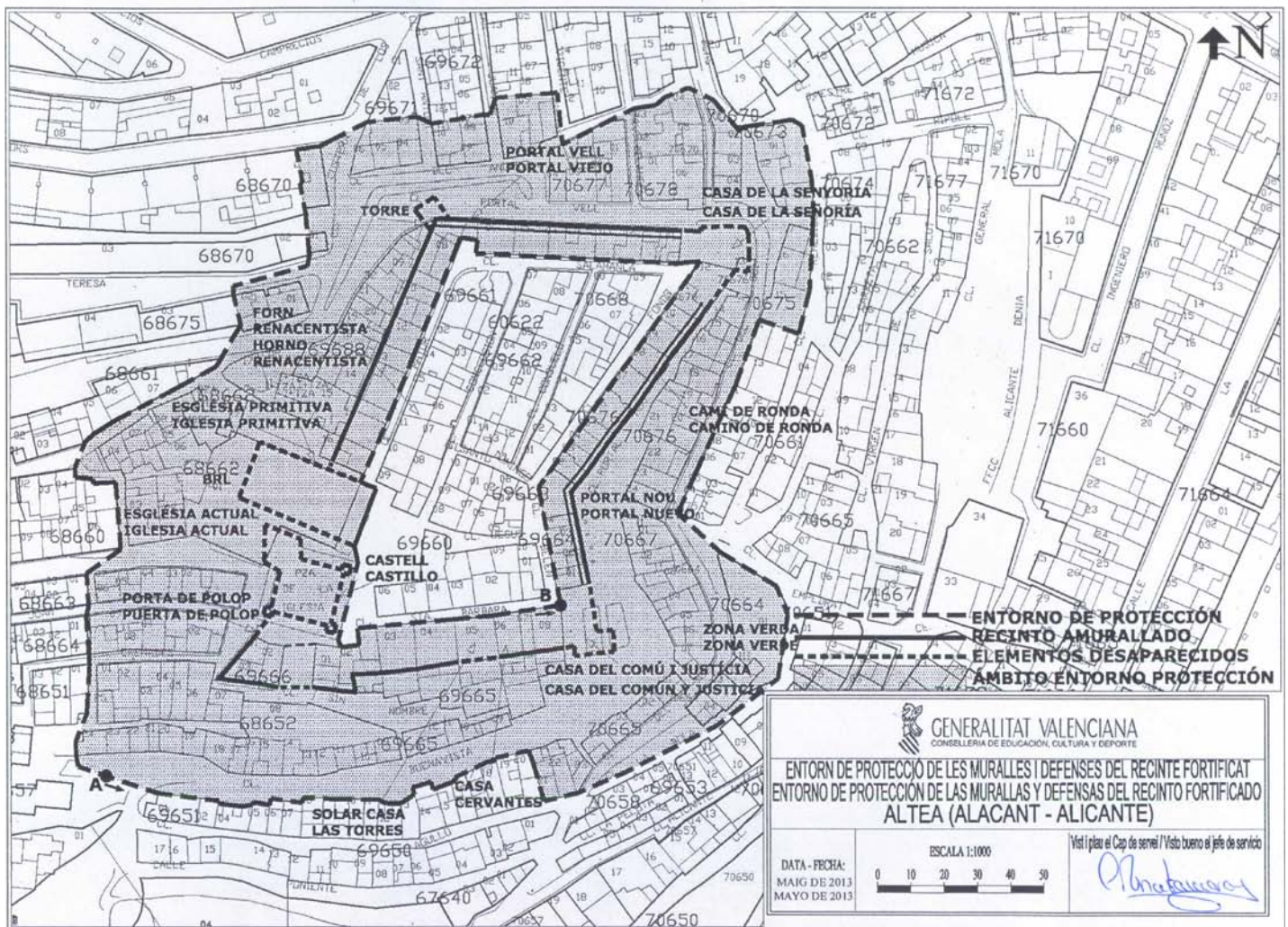
No se le delimita entorno de protección porque al estar incluido en el conjunto histórico tiene garantizada la protección de su contexto.

ANNEX II / ANEXO II
Delimitació gràfica / Delimitación gráfica

Annex II.1. Pla de l'àmbit del Conjunt Històric. / Anexo II.1. Plano del ámbito del Conjunto Histórico.

Annex II.2. Pla de l'entorn de protecció de les Muralles i Defenses del Recinte Fortificat. /
Anexo II.2. Plano del entorno de protección de las Murallas y Defensas del Recinto Fortificado.

Annex II.3. Pla de l'àmbit mínim del Pla Especial (article 2). / Anexo II.3. Plano del ámbito mínimo del Plan Especial (artículo 2).

